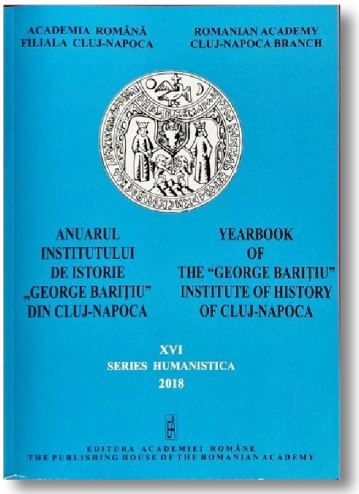

ISSN 1584-4404

Yearbook of the George Barițiu History Institute of Cluj-Napoca
Series *Humanistica*

humanistica.ro

O analiză a modului în care sunt descrise instrumentele de evaluare psihologică de firmele din România care le comercializează

Monica Albu

How to cite this article:
Albu, Monica (2018) *O analiză a modului în care sunt descrise instrumentele de evaluare psihologică de firmele din România care le comercializează*, Yearbook of the George Barițiu History Institute of Cluj-Napoca, Series Humanistica, Vol. 16, pp. 117–138. DOI: 10.5281/zenodo.22966701

© 2018: The Publishing House of the Romanian Academy.
Humanistica Yearbook is published online since 2003.
Submit your article to Humanistica Yearbook: secretariat.dcsu@acad-cj.ro

O ANALIZĂ A MODULUI ÎN CARE SUNT DESCRISE INSTRUMENTELE DE EVALUARE PSIHOLOGICĂ DE FIRMELE DIN ROMÂNIA CARE LE COMERCIALIZEAZĂ

Monica Albu

Institutul de Istorie „George Barițiu", din Cluj-Napoca
Departamentul de Cercetări Socio-Umane

Abstract. *AN ANALYSIS ABOUT THE DESCRIPTION OF THE PSYCHOLOGICAL ASSESSMENT INSTRUMENTS BY THE ROMANIAN COMPANIES THAT COMMERCIALIZE THEM. In this research, I included four Romanian companies that construct/adapt and sell psychological assessment instruments: Testcentral, Cognitrom, RTS Romanian Psychological Testing Services and Psiho Proiect. On February 2018, these were commercializing 179 psychological assessment instruments.*

I have been following every company's site, in order to find the available information regarding the psychological assessment instruments. I noticed the following shortcomings:

- *The available information categories and the places where these were organized differ not only between companies, but also from one instrument to another.*
- *In the case of many of these psychological assessment instruments, there is no specification as to the age category of the population for which the instrument is adequate.*
- *Certain psychological assessment instruments show inconsistency in the presented information.*
- *Due to incomplete information, sometimes it is hard to find out if two psychological assessment instruments that have similar names measure the same construct.*

Keywords: *psychological assessment, psychological test.*

INTRODUCERE

Este cunoscut faptul că rezultatele cercetărilor ştiinţifice în psihologie, la fel ca deciziile luate pe baza evaluărilor psihologice, sunt corecte numai dacă instrumentele de măsură folosite au proprietăți psihometrice bune, adică sunt valide pentru scopul utilizării lor şi au o bună fidelitate (consistență internă, concordanță inter-evaluatori sau/şi stabilitate în timp, în funcție de tipul instrumentului şi de scopul urmărit). În plus, este absolut necesar ca persoanele cărora le sunt administrate instrumentele să aibă aceleaşi caracteristici (gen, vârstă, etnie, nivel de şcolarizare, tulburări psihice etc.) ca persoanele din eşantioanele care au servit la verificarea proprietăților psihometrice ale instrumentelor.

An. Inst. de Ist. „G. Barițiu" din Cluj-Napoca, Series Humanistica, tom. XVI, 2018, p. 117-138

Construirea şi adaptarea unui instrument de evaluare psihologică sunt activităţi care consumă timp şi bani. Din acest motiv, este aproape imposibil pentru un psiholog să îşi construiască sau adapteze singur toate instrumentele de care are nevoie. Soluţia cea mai simplă este să le achiziţioneze de la firme specializate. Dar, având în vedere preţurile destul de ridicate ale instrumentelor de evaluare psihologică, ar fi bine ca, în momentul în care face o asemenea investiţie, să dispună de cât mai multe informaţii despre ceea ce măsoară instrumentele aflate în vânzare, în ce scop pot fi folosite, care sunt caracteristicile populaţiilor cărora le sunt destinate şi dacă instrumentele sunt etalonate pe o populaţie din România.

Am efectuat această cercetare cu scopul verificării corectitudinii şi a completitudinii informaţiilor referitoare la instrumentele de evaluare psihologică afişate pe site-urile celor mai importante firme din România care comercializează astfel de produse.

METODĂ

Am cules informaţii de pe site-urile următoarelor firme care construiesc, adaptează şi vând instrumente de evaluare psihologică[1]:

- ***Testcentral*** – un consorţiu de editori de teste, adică de companii de consultanţă specializate în adaptarea, etalonarea, publicarea şi distribuţia de instrumente psihometrice;
- ***S.C. Cognitrom S.R.L.*** (numită, în continuare, ***Cognitrom***) – o organizaţie de cercetare-dezvoltare care şi-a fixat ca misiune integrarea cercetărilor din psihologie cu soluţiile din IT pentru a produce noi cunoştinţe şi a elabora produse şi servicii inovative;
- ***SC RTS Romanian Psychological Testing Services SRL*** (numită, în continuare, ***RTS***) – o firmă care şi-a propus dezvoltarea şi adaptarea pe populaţia românească a unor instrumente de evaluare psihologică recunoscute pe plan internaţional;
- ***SC Psiho Proiect SRL*** (numită, în continuare, ***Psiho Proiect***) – o echipă care oferă consultanţă în cercetare socială şi resurse umane şi care a construit câteva teste psihologice utilizate în România.

Am omis, intenţionat, din această cercetare trei firme – *RQPlus*, *Psihotech* şi *AMN* –, din cauza infomaţiilor insuficiente pe care le afişează, fiecare, pe site-ul propriu.

RQPlus oferă spre vânzare două sisteme informatizate de testare şi evaluare psihologică: PSIRUTEVA (care conţine 18 probe) şi PSISELTEVA (compus din 21 de probe). Pe site-ul firmei *RQPlus* nu sunt menţionate decât denumirile probelor.

Psihotech comercializează cinci produse (Test pentru determinarea comportamentului relaţional, Test temperament pe 36 criterii, Test pentru determinarea

[1] Am preluat prezentarea fiecărei firme de pe site-ul acesteia.

trăirilor erotice în cuplu, Test pentru determinarea tendințelor de disimulare şi Test pentru determinarea tendințelor suicidare şi criminale), care au fost construite în cadrul firmei şi care fac parte din sistemul complex de teste Psihologia ordinii – Psihologia cuantică. Pe site-ul său, testele pe care le vinde sunt descrise sumar.

Din informațiile prezentate pe site-ul firmei ***AMN***, rezultă că aceasta a administrat în numeroase şcoli din România, în cadrul unor proiecte, baterii de teste psihologice care au versiuni în limbile română şi maghiară: Capacitate; Eu, la şcoală şi acasă; Holland PI (14-16 ani); Personalitate (după modelul „Big Five"); Motivație intrinsecă şi extrinsecă. Sunt teste numeroase şi care ar putea fi utile pentru evaluarea adolescenților. Nu rezultă însă dacă aceste instrumente de evaluare psihologică au fost adaptate pentru populația de elevi din România, dacă au etaloane construite în țara noastră şi dacă sunt comercializate.

M-au interesat, pentru fiecare instrument, următoarele informații:

- autorii instrumentului;
- autorii adaptării în limba română;
- constructele măsurate;
- scalele componente;
- numărul de itemi;
- intervalul de vârstă a persoanelor pentru care poate fi utilizat instrumentul.

REZULTATE

Instrumentele de evaluare psihologică oferite spre vânzare, în luna februarie 2018, de cele patru firme cuprinse în această cercetare şi care pot fi achiziționate separat de sistemele/platformele de testare comercializate de firme sunt notate în tabelul 1. Denumirea completă a fiecărui instrument, autorii săi şi autorii adaptării în limba română sunt cuprinse în Anexă.

Tabelul 1

Instrumentele de evaluare psihologică care se vând separat de platforme/sisteme

Grupul de instrumente	Număr de instrumente	Denumirile instrumentelor
Firma care comercializează instrumentele: ***Testcentral***		
Personalitate	14	*ABCD-M, BFA, BFQ, CPI, EPQ-R, ESQ2, FFNPQ, FPI, HiPiC, IVE, NEO FFI, NEO PI-R, NPQ, SL-TDI*
Evaluare psihopatologică pe axa I şi II	5	*MACI, MCMI®-III, MMPI®-2, MPACI, PANSS*
Inteligență emoțională	2	*EQ-I, MSCEIT*
Evaluarea comportamentului	2	*ABAS II, BASC-2*
Evaluarea nivelului de dezvoltare	1	*DDST II*
Anxietate şi agresivitate	4	*MASC, STAI-C, STAI-Y, STAXI-2*

Tabelul 1 (continuare)

Depresie	2	*CDI, HDI*
Neuropsihologie şi aptitudini cognitive	9	*BML, BVRT, GAMA, IST, KOHS, MAB-II, MMSE-2, SON-R 2 1/2 ani - 7 ani, WCST*
Aptitudini şi abilităţi	3	*BWAS, PASAT 2000, PLIV-TH*
Motivaţia	2	*AMI, TOM*
Autism şi ADHD	6	*ADI-R, ADOS, ASRS, Conners 3, PEP-3, SCQ*
Consiliere şi terapie în terapia copilului, a cuplului şi a familiei	11	*DAS, Desenul familiei, Desenul persoanei, EFE, QOLI, Scenotest, TAB (SAT), TAC, TAT, Testul arborelui, Testul Rorschach*
Leadership şi dezvoltare	3	*LOQ, MLQ, SBDQ*
Stres	3	*ASSET, JSS, SWS*
Psihologia transporturilor	1	*DDDI*
Consiliere şcolară	4	*Gata pentru şcoală, KEV, LSI, TEDE6*
Orientare vocaţională	2	*JVIS, SDS*
Creativitate	1	*TTCT*
Psihologie pentru apărare, ordine publică şi siguranţă naţională	1	*PCL-R*
Total	**76**	
Firma care comercializează instrumentele: ***Cognitrom***		
Sănătate mintală	11	*APS-SF, ASI-4, CASE-SF, CSI-4, DASS, ECI-4, EDI-3, EMAS, EMAS-SAS, OMNI-IV, PDSQ*
Evaluare neuropsihologică	1	*NEPSY*
Strategii de coping	2	*CERQ, SACS*
Strategii de învăţare	1	*SMALSI*
Total	**15**	
Firma care comercializează instrumentele: ***RTS***		
Teste cognitive	5	*APM , CPM , d2, SPM, WISC−IV*
Teste clinice	2	*ASEBA, BDI-II*
Total	**7**	
Firma care comercializează instrumentele: ***Psiho Proiect***		
–	5	*DECAS, EVIQ-S, Flanker AC, Flanker AD, PON*
Total	**5**	

Observaţie. „Grupul de instrumente” reprezintă subcategoria în care au fost clasificate instrumentele, în cazul firmelor *Testcentral* şi *Cognitrom*, şi categoria, pentru firma *RTS*.

MODUL DE PREZENTARE A INFORMAŢIILOR DESPRE INSTRUMENTELE DE EVALUARE PSIHOLOGICĂ

Firma *Testcentral* a grupat instrumentele de evaluare psihologică în mai multe categorii (*Evaluare clinică, consiliere şi psihoterapie; Psihologia muncii, transporturilor şi a serviciilor; Testare educaţională, consiliere şcolară şi orientare vocaţională; Psihologie pentru apărare, ordine publică şi siguranţă naţională*), iar în cadrul acestora, în subcategorii (de exemplu, *Personalitate, Inteligenţă emoţională*).

Pentru fiecare instrument de evaluare psihologică există o casetă de prezentare, care conține informațiile considerate de firmă ca fiind importante (autori, populația vizată, numărul de itemi, tipul itemilor etc.), și câteva secțiuni: *Descrierea testului, Despre autori* și *Adaptare și etalon*. Pentru unele teste există și secțiunea *Profiluri*, care include rapoarte de evaluare în limbile română și engleză. Aceste rapoarte sunt foarte utile psihologilor care intenționează să achiziționeze instrumente de evaluare psihologică, întrucât permit să se afle, pentru fiecare instrument, ce constructe măsoară, care sunt scalele componente și cum se interpretează scorurile scalelor.

În plus, pentru majoritatea instrumentelor, din secțiunea *Descrierea testului* se poate accesa o prezentare Power Point a instrumentului, care conține uneori și informații suplimentare față de cele cuprinse în secțiuni.

Și firma *Cognitrom* a grupat instrumentele de evaluare psihologică în categorii (*Psihologie clinică, Psihologie școlară, Psihologie organizațională*) și în subcategorii (de exemplu, *Evaluarea sănătății mintale, Evaluarea dezvoltării*).

Pentru fiecare instrument există o casetă de prezentare, câteva secțiuni − dintre care doar *Descriere* se referă la (destul de puține) caracteristici ale produsului, celelalte oferind informații de marketing − și o prezentare a instrumentului, în format .pdf, care, în general, repetă conținutul secțiunilor. Detalii despre ceea ce măsoară instrumentele, scalele componente și modul de interpretare a scorurilor pot fi aflate numai pentru acele teste care sunt incluse în platforma *CAS++* și sunt descrise în manualele accesibile din fereastra *Material informativ* a variantei „demo" a *CAS++* (care poate fi descărcată de pe pagina web a platformei), pentru unele teste incluse în platforma *CCPIntranet* (cele care figurează în raportul de evaluare, prezentat la „rezultatele elevilor la chestionare și profilul lor vocațional", la care se ajunge de pe pagina web a platformei) și pentru unele teste care fac parte din platforma *PED*[b] (cele descrise în *Raportul de evaluare curentă*, accesibil de pe pagina web a platformei).

Instrumentele vândute de firma *RTS* sunt grupate în două categorii: *Teste cognitive* și *Teste clinice*. Fiecare este prezentat, pe scurt, în cadrul a trei secțiuni: *Descriere, Forme și Adaptare și etalon*.

Pentru fiecare dintre instrumentele comercializate de firma *Psiho Proiect* există o *Prezentare* și un *Raport* (în cazul probei *DECAS* sunt chiar patru rapoarte: *Economic, Standard, Business* și *Grup*). Raportul conține date numeroase despre instrument.

CE FEL DE INSTRUMENTE DE EVALUARE PSIHOLOGICĂ SE COMERCIALIZEAZĂ?

Majoritatea instrumentelor vândute de cele patru firme analizate sunt cu cotare obiectivă și au fost etalonate pentru cel puțin o populație din România (o populație generală și, uneori, populații din anumite zone ale țării). Doar câteva instrumente comercializate de firma Testcentral sunt probe proiective: *Desenul familiei, Desenul persoanei, Scenotest, TAB (SAT), TAC, TAT, Testul arborelui* și *Testul Rorschach*. Pentru acestea nu există etaloane.

Unele dintre instrumente conţin probe destinate mai multor categorii de persoane: persoana evaluată şi/sau diverşi evaluatori care o cunosc (tabelul 2).

Două dintre firme – *Cognitrom şi RTS* – vând şi baterii de teste incluse în platforme sau sisteme (tabelul 3). Unele baterii (precum cele din sistemul *SEC* şi cele din platforma *CCPintranet*) conţin doar teste care nu pot fi achiziţionate separat de platformă/sistem, altele cuprind atât teste care pot fi cumpărate independent de platformă/sistem, cât şi teste care se găsesc doar în bateria respectivă (*PED*[a]) sau în bateria respectivă şi în alte baterii (*PED*[b], *CAS*++). În cazul platformei *CAS*++, numărul de teste notat în tabelul 3 diferă de cel care rezultă din *Lista tuturor testelor din baterie*, accesibilă de pe pagina web a platformei, din cauza existenţei unor neconcordanţe între această listă şi testele care apar în varianta „demo" a platformei. Din totalul celor 72 de instrumente de evaluare psihologică pe care le comercializează firma *Cognitrom*, 13 sunt incluse în platforme, dar pot fi cumpărate şi separat, două se vând doar separat (nu fac parte din nicio platformă), iar 57 se găsesc numai în platforme. Firma *RTS* vinde în total 26 de instrumente de evaluare psihologică, dintre care 19 sunt incluse în sistemul *SEC*.

Majoritatea instrumentelor sunt destinate populaţiei non-clinice generale. Fac excepţie cele notate în tabelul 4.

Tabelul 2

Instrumente de evaluare psihologică vândute separat de platforme/sisteme, în componenţa cărora sunt incluse probe destinate mai multor categorii de evaluatori

Instrumentul	**Categoriile de evaluatori**
Firma care comercializează instrumentele: ***Testcentral***	
ABAS II	părinte/ îngrijitor (evaluare), educator/profesor (evaluare), adult (autoevaluare şi evaluare)
BASC-2	copil/adolescent (autoevaluare), părinte (evaluare), educator/profesor (evaluare)
CDI	copil/adolescent (autoevaluare), părinte (evaluare), profesor (evaluare)
Conners 3	copil/adolescent (autoevaluare), părinte (evaluare), profesor (evaluare)
PEP-3	copil (rezolvare sarcini), părinte/îngrijitor (evaluare)
Gata pentru şcoală	copil (rezolvare sarcini), educator (evaluare)
KEV	psiholog (evaluare), părinte (interviu), profesor (joc didactic)
Firma care comercializează instrumentele: ***Cognitrom***	
ASI-4	părinte (evaluare), profesor (evaluare)
CASE-SF	adult (autoevaluare), aparţinător (evaluare)
CSI-4	părinte (evaluare), profesor (evaluare)
ECI-4	părinte (evaluare), educator (evaluare)
Firma care comercializează instrumentele: ***RTS***	
ASEBA	copil (autoevaluare), părinte (evaluare), profesor (evaluare)

Tabelul 3

Platforme/sisteme de teste

Platforma sistemul de teste	**Grupul de teste**	**Număr de teste**	**Observații**
Firma care comercializează platforma/ sistemul: ***Cognitrom***			
CAS++	Aptitudini cognitive	25	
	Personalitate şi atitudini	12	Chestionarele *CERQ* şi *SACS* se comercializează şi separat de platforma *CAS++*.
	Interese şi valori	2	
	Emoții şi comportamente – Scale clinice	6	Cele 6 teste (*CASE-SF, EDI-3, EMAS, EMAS-SAS, OMNI IV* şi *PDSQ*) se vând şi separat de platforma *CAS++*.
	Aptitudini non-cognitive	7	
PED[a]		52	6 instrumente de screening (care au câte 6 forme), 4 scale de evaluare a copiilor, 2 chestionare de evaluare a unor situații şi 10 probe din bateria *NEPSY* (care se vinde şi separat de platforma *PED*[a]).
PED[b]	Evaluarea neuro-psihologică a dezvoltării	9	Aceste probe fac parte din bateria *NEPSY*, care se vinde şi separat de platforma *PED*[b].
	Aptitudini cognitive	25	Toate aceste probe sunt incluse şi în platforma *CAS++*.
	Personalitate	5	Chestionarele *AP, CP5F* şi *OPT* fac parte şi din platforma *CAS++*.
	Interese şi valori	2	Aceste chestionare fac parte şi din bateria *CAS++*.
	Emoții şi comportamente	12	Chestionarele *APS-SF, ASI-4, CERQ, CSI-4, EDI-3, EMAS şi EMAS-SAS* se comercializează şi separat de platforma *PED*[b].
	Strategii de învățare	2	Chestionarul SMALSI, care conține cele două teste, se comercializează şi separat de platforma *PED*[b].
CCPintra-net	Abilități cognitive	5	Scalele componente fac parte şi din platformele *CAS++* şi *PED*[b]
	Abilități noncognitive	7	Toate cele 7 probe sunt incluse şi în platforma CAS++.
	Interese şi valori	2	
Firma care comercializează platforma/sistemul: ***RTS***			
SEC		20	Două dintre chestionare (*ABS−II* şi *USAQ*) sunt incluse şi în platforma *CAS++*

Tabelul 4

Instrumente de evaluare psihologică pentru care populaţia vizată este o populaţie clinică sau este o populaţie non-clinică definită şi printr-o altă caracteristică decât vârsta

Denumirea instrumentului	**Populaţia vizată**	**Firma care vinde instrumentul**
MACI	Populaţie cu patologie clinică, între 13 şi 19 ani.	*Testcentral*
MCMI®-III	Populaţie cu patologie clinică, între 18 şi 65 de ani.	*Testcentral*
MPACI	Populaţie cu patologie clinică, între 9 şi 12 ani.	*Testcentral*
PANSS	Persoane cu diagnostic psihiatric (schizofrenie, tulburare bipolară, psihoze afective etc.), în vârstă de 23-79 ani.	*Testcentral*
PCL-R	Populaţie infracţională în vârstă de 20-51 de ani.	*Testcentral*
EDI-3	Femei şi fete din populaţie non-clinică, în vârstă de peste 13 ani.	*Cognitrom*
CPM	Copii cu vârsta între 4 şi 11 ani, persoane retardate mintal şi vârstnici.	*RTS*

AUTORII INSTRUMENTELOR DE EVALUARE PSIHOLOGICĂ ŞI AUTORII ADAPTĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Firma *Testcentral* oferă, pentru fiecare instrument pe care îl vinde, informaţii despre autorii acestuia şi despre autorii adaptării în limba română.

În cazul firmei *Cognitrom*, numele autorilor celor 15 instrumente care sunt vândute şi separat de platforme pot fi aflate numai din fotografia copertei manualului instrumentului, care există pe pagina web a instrumentului respectiv. Tot de pe coperta manualului se pot cunoaşte numele autorilor adaptării în limba română a probei (pentru 10 instrumente) sau al coordonatorului echipei care a realizat adaptarea (pentru patru instrumente). Nu sunt menţionate numele celor care au adaptat în limba română bateria *NEPSY*. Pentru niciun instrument inclus în platformele *PED*[a], *PED*[b] şi *CCPintranet* care nu se vinde separat de platforme nu se pot cunoaşte numele autorilor şi ale celor care l-au adaptat în limba română. În cazul instrumentelor conţinute de platforma *CAS++* care nu se vând separat de platformă, se pot afla numele autorilor şi ale persoanelor care le-au adaptat în limba română numai pentru unele teste de personalitate şi de evaluare a emoţiilor, pentru care aceste informaţii figurează (dar nu sunt foarte uşor de găsit) în manualele accesibile din varianta „demo” a *CAS++*.

Numele autorilor fiecăruia dintre cele şapte teste comercializate de firma *RTS* care nu fac parte din sistemul *SEC* se găsesc pe pagina web a instrumentului respectiv. Pentru *BDI-II* sunt notate şi numele persoanelor care au făcut adaptarea testului în limba română, în timp ce pentru celelalte instrumente este menţionat doar numele coordonatorului echipei care a realizat adaptarea. Pe pagina web a sistemului *SEC* există un tabel care conţine, pentru fiecare probă componentă, denumirea (doar în limba română) şi numele autorilor ei. Este menţionat şi numele persoanei care a adaptat în limba română toate aceste teste.

Cele cinci instrumente comercializate de firma *Psiho Proiect* sunt construite de psihologi din România. Pentru *EVIQ-S* sunt notate numele tuturor autorilor, iar pentru celelalte patru, doar numele coordonatorilor echipei care a elaborat proba.

În concluzie, doar pentru mai puțin de trei sferturi dintre instrumentele comercializate de cele patru firme cuprinse în cercetare (mai precis, pentru 129 din 179, adică pentru 72,1%) pot fi cunoscute numele tuturor autorilor (tabelul 5).

Tabelul 5

Numărul instrumentelor de evaluare psihologică pentru care pot fi aflate numele autorilor, din informațiile aflate pe site-urile firmelor care la comercializează

Instrumente de evaluare psihologică	**Firma care vinde instrumentele**				**Total**
	Testcentral	***Cognitrom***	***RTS***	***Psiho Proiect***	
comercializate	76	72	26	5	179
pentru care pot fi aflate numele tuturor autorilor	76	26	26	1	129

SCALELE COMPONENTE ALE INSTRUMENTELOR DE EVALUARE PSIHOLOGICĂ ŞI CONSTRUCTELE MĂSURATE DE ELE

Am urmărit dacă se poate afla ce măsoară fiecare instrument de evaluare psihologică, fie din prezentarea constructelor evaluate de acesta, fie din descrierea semnificației scorurilor mari şi a celor mici ale scalelor componente.

Firma *Testcentral* oferă, pentru multe dintre instrumentele pe care le comercializează, în secțiunea *Profiluri*, rapoarte de evaluare care conțin informații detaliate despre ceea ce măsoară instrumentul şi despre modul în care se interpretează scorurile obținute de o persoană la fiecare scală a instrumentului. Pentru unele instrumente pentru care nu există astfel de rapoarte, se pot obține date despre scalele componente şi despre ceea ce evaluează ele fie din secțiunea *Descrierea testului*, fie din prezentarea Power Point a instrumentului. În timp ce pentru majoritatea instrumentelor comercializate (63 din 76) există informații despre scalele conținute, pentru aproape jumătate dintre instrumente (mai precis, pentru 37 din 76) nu rezultă cu claritate care sunt constructele măsurate.

În cazul firmei *Cognitrom*, pentru testele care se vând şi separat de platfomele din care fac parte sau nu sunt incluse în platforme, în secțiunea *Descriere* sau/şi în prezentarea .pdf sunt enumerate denumirile scalelor instrumentului. Dacă aceste scale evaluează severitatea simptomelor pentru unele tulburări (cum sunt cele din *APS-SF, ASI-4, CASE-SF, CSI-4, ECI-4, EDI-3, OMNI, PDSQ*), stări emoționale negative (scalele din *DASS*) sau strategii de coping (scalele din *CERQ* şi *SACS)*, atunci constructul pe care îl măsoară fiecare scală este sugerat de denumirea acesteia. Singurul instrument pentru care constructele evaluate de scale sunt definite este *SMALSI*. Pentru *NEPSY* sunt enumerate denumirile scalelor, dar, în multe cazuri, acestea nu permit să se deducă ce măsoară (de exemplu, *Găsirea*

drumului, Statuia). Informaţiile despre scalele din *EMAS* şi din *EMAS-SAS* sunt derutante, dând impresia că anxietatea ca trăsătură este evaluată de câte o singură scală din fiecare instrument, când, în realitate, există câte patru scale (a se vedea *Manualul testelor pentru evaluarea emoţiilor*, accesibil din varianta „demo" a platformei).

Pentru majoritatea instrumentelor incluse în platforma *CAS++* se poate afla ce măsoară fiecare şi care sunt scalele componente, citind manualele testelor, accesibile din varianta „demo" a platformei.

În ceea ce priveşte instrumentele incluse în platforma *PED*[a], singurele informaţii disponibile (în *Lista completă de teste*) sunt denumirile acestora.

În cazul unora dintre testele incluse în platforma *PED*[b], se poate afla ce măsoară şi ce scale cuprind din modelele de rapoarte care conţin rezultatele evaluării, la care se poate ajunge de pe pagina web a platformei.

Despre scalele instrumentelor din *CCPIntranet* şi ce măsoară acestea se pot obţine informaţii accesând *Cognitrom Career Planner* de pe pagina web a platformei, deschizând fereastra „Citeşte mai multe beneficii" (pentru Psiholog, Profesor sau Părinte) şi vizualizând exemplul oferit în linia „rezultatele elevilor la chestionare şi profilul lor vocaţional".

Aproximativ jumătate dintre instrumentele comercializate de firma *RTS* care nu sunt incluse în sistemul SEC (4 din 7) au menţionate scalele componente şi au descrise constructele măsurate. Pentru *WISC-IV* sunt notate denumirile subscalelor (de exemplu, *Cuburi, Codare, Matrici*), dar de aici nu se poate deduce ce măsoară ele. În cazul testului *d2* sunt menţionaţi doar indicatorii pe care îi furnizează, iar pentru *ASEBA* numai categoriile de probleme evaluate de cele trei chestionare componente. Despre instrumentele incluse în SEC, în secţiunea *Descriere* se afirmă: „Unele scale incluse în *SEC* măsoară constructe identice şi/sau similare." Dar cum nu sunt oferite alte informaţii despre instrumente decât denumirea şi autorii fiecăruia, nu se poate şti care sunt constructele respective.

Toate cele cinci instrumente comercializate de firma *Psiho Proiect* au definite constructele măsurate. Din raportul de evaluare existent pentru fiecare instrument se pot cunoaşte scalele componente (pentru *DECAS* şi *EVIQ-S)* şi indicatorii calculaţi (pentru *Flanker AC, Flanker AD* şi *PON*).

NUMĂRUL ITEMILOR INSTRUMENTELOR DE EVALUARE PSIHOLOGICĂ

Toate instrumentele comercializate de firma *Testcentral* au precizat numărul de itemi.

Pentru majoritatea instrumentelor vândute de firma *Cognitrom* şi separat de platforme (pentru 9 din cele 15) nu se poate afla numărul itemilor componenţi. În cazul testelor care fac parte din platforma *CAS++*, aceste informaţii pot fi obţinute din manualele testelor, rulând varianta „demo" a platformei. Pentru instrumentele

incluse în platformele *PED*[a]*, PAD*[b] şi *CCPIntranet* nu se menţionează nicăieri numărul de itemi.

Dintre testele comercializate de firma *RTS*, numai patru au menţionat numărul de itemi (*APM, BDI-II, CPM* şi *SPM*).

Firma *Psiho Proiec*t precizează numărul de itemi doar pentru testul *DECAS*.

VÂRSTELE PENTRU CARE SUNT POTRIVITE INSTRUMENTELE DE EVALUARE PSIHOLOGICĂ

În cazul firmei *Testcentral*, intervalul de vârstă este notat în caseta de prezentare a fiecărui instrument. În destul de multe situaţii, este indicată doar vârsta minimă. Atunci când pentru instrument exista secţiunea *Adaptare şi etalon*, am căutat intervalul de vârstă a persoanelor care au făcut parte din eşantionul folosit la construirea etaloanelor şi, dacă acesta a fost menţionat, am preluat de acolo vârsta maximă. Vârsta minimă este precizată pentru 75 de instrumente din totalul celor 76 (lipseşte doar pentru *Desenul familiei*, dar, în caseta de prezentare, se specifică faptul că este potrivit pentru copii şi adolescenţi), în timp ce vârsta maximă am putut să o aflu numai pentru 55 de instrumente. Am identificat unele neconcordanţe între intervalul de vârstă indicat în caseta de prezentare a testului şi cel pentru care au fost construite etaloanele. De exemplu, pentru *HDI*, în casetă este notat intervalul „18-89 de ani”, iar etaloanele au fost construite pentru intervalul „19-60 de ani”.

Dintre cele 15 instrumente comercializate de firma *Cognitrom* şi separat faţă de platforme, pentru unul (*CERQ*) nu sunt menţionate nici vârsta minimă şi nici cea maximă, iar pentru alte cinci nu este indicată vârsta maximă. Pentru fiecare platformă de teste vândută de *Cognitrom* este precizată vârsta pentru care este potrivită: *CAS++* este recomandat pentru evaluarea adulţilor în vârstă de peste 18 ani, *PED*[a] pentru evaluarea copiilor în vârstă de 3-7 ani, *PED*[b] pentru copii şi adolescenţi cu vârsta cuprinsă între 7 şi 19 ani, iar *CCPIntranet* pentru adolescenţi având între 12 şi 19 ani. Dar nu toate testele incluse într-o platformă sunt adecvate pentru întregul interval de vârstă indicat pentru platformă. În cazul platformelor *PED*[a] şi *PED*[b], în lista testelor componente sunt notate, pentru majoritatea testelor din *PED*[a] şi pentru toate testele din *PED*[b], vârsta minimă şi vârsta maximă. Pentru *CAS++* însă, *Lista tuturor testelor din baterie* nu face referiri la vârstă, lăsând impresia că toate probele pot fi utilizate pentru orice vârstă, începând de la 18 ani. Dar, din manualele accesibile din varianta „demo” a platformei *CAS++*, se poate constata că, pentru majoritatea testelor care evaluează aptitudini cognitive, intervalul de vârstă al populaţiei căreia îi sunt destinate este 12-67 de ani, în timp ce, pentru chestionarele referitoare la personalitate, intervalul de vârstă variază de la un test la altul (de exemplu, este 14-65 de ani pentru *FFPI* şi *CP5F*, 18-54 de ani pentru *ZKPQ*, 15-40 de ani pentru *OPT*). În prezentarea platformei de teste *CCPIntranet* nu este inclusă o listă cu testele componente şi cu caracteristicile acestora.

Toate cele şapte instrumente comercializate de *RTS* care nu fac parte din *SEC* au menționată vârsta minimă, iar cinci dintre ele (excepție fac *APM* şi *BDI-II*) au indicată şi vârsta maximă. Pentru instrumentele de evaluare din *SEC* nu există date cu privire la intervalul de vârstă.

Firma *Psiho Proiect* nu oferă informații referitoare la vârsta persoanelor care pot fi evaluate cu cele cinci probe pe care le comercializează.

În concluzie, după cum se poate observa în tabelul 6, intervalul de vârstă al populației care poate fi evaluată cu ajutorul instrumentului este indicat numai pentru aproximativ jumătate din totalul instrumentelor de evaluare psihologică aflate în vânzare (pentru 102 din 179), mai precis, pentru 57% dintre ele.

Tabelul 6

Numărul instrumentelor de evaluare psihologică pentru
care este precizată vârsta persoanelor care pot fi evaluate cu ajutorul lor

Instrumente de evaluare psihologică	**Firma care vinde instrumentele**				**Total**
	Testcentral	***Cognitrom***	***RTS***	***Psiho Proiect***	
comercializate	76	72	26	5	179
pentru care este notat intervalul de vârstă al populației vizate	55	42	5	0	102
pentru care este notată doar vârsta minimă a populației vizate	20	13	2	0	35

CONCLUZII

Este dificilă culegerea informațiilor referitoare la instrumentele de evaluare psihologică de pe site-urile firmelor care le comercializează, întrucât aceste informații sunt dispersate între secțiunile în care se face descrierea instrumentului, rapoartele de evaluare psihologică şi descrierile Power Point sau pdf ale instrumentului. Majoritatea testelor incluse în platforma *CAS++* sunt prezentate detaliat în manualele accesibile din varianta „demo” a platformei. Dar, din păcate, nu există nicio indicație spre aceste manuale, iar cei care nu sunt interesați să achiziționeze platforma *CAS++* şi nu rulează varianta „demo” a acesteia au şanse foarte mici de a le descoperi.

Pentru mai mult de un sfert din totalul instrumentelor de evaluare psihologică vândute de cele patru firme analizate (pentru 27,9%), nu se poate afla cine le-a construit. Iar atunci când nu se ştie cine sunt autorii unui instrument, este foarte greu de găsit informații despre el, spre a afla dacă a mai fost utilizat şi cu ce rezultate.

Pentru multe dintre instrumentele de evaluare psihologică vândute în România nu se poate afla, de pe site-urile firmelor care le comercializează, care este populația pentru care sunt potrivite.

La unele instrumente de evaluare psihologică există neconcordanțe între informațiile afişate de firma care le vinde. De exemplu:

- Intervalul de vârstă al populației țintă prezentat în caseta de descriere a instrumentului ori în descrierea platformei din care face parte instrumentul diferă de cel pentru care acesta a fost etalonat.
- În descrierea instrumentului nu figurează toate scalele care sunt prezentate în manualul testului.
- Lista testelor care fac parte din platforma *CAS++*, afişată pe pagina web a platformei, nu coincide cu cea a testelor care figurează în varianta „demo" a platformei.

Uneori există mai multe instrumente despre care se bănuieşte (conform datelor disponibile) că măsoară acelaşi construct. Din cauza informațiilor incomplete cu privire la caracteristicile acestora, este dificilă alegerea celui mai potrivit instrument. De exemplu:

- Evaluarea depresiei la adulți se poate realiza cu ajutorul chestionarelor *HDI* (despre care firma *Testcentral* oferă destul de multe informații, inclusiv legate de calitățile sale psihometrice, iar firma *RTS* – care îl vinde în cadrul sistemului *SEC* – nu face nicio mențiune) şi *BDI-II* (prezentat sumar de firma *RTS*) şi cu câte o scală din chestionarele *PDSQ* şi *DASS* (care nu sunt descrise de firma *Cognitrom*).
- Anxietatea poate fi măsurată folosind chestionarele *STAI-Y* (descris destul de detaliat de firma *Testcentral*), *EMAS* şi *EMAS-SAS* (pentru care firma *Cognitrom* oferă manualul testelor, accesibil din varianta „demo" a platformei *CAS++*), câte o scală din chestionarele *PDSQ* şi *DASS* (care nu sunt descrise de firma *Cognitrom*) şi *Scala de anxietate Hamilton*, inclusă în sistemul *SEC* (despre care firma *RTS* nu face nicio mențiune).

LIMITE ALE CERCETĂRII

În conformitate cu *Legea nr. 213/2004*, instrumentele de evaluare psihologică se avizează de către Comisia metodologică a *Consiliului Psihologilor din România* (*CRP*), pe baza *Normelor de avizare a metodelor şi tehnicilor de evaluare şi asistență psihologică* elaborate de Colegiul director al *CPR*.

Pe site-ul *CPR*-ului, lista instrumentelor de evaluare psihologică avizate, cu titlul „Metodele şi tehnicile de evaluare şi asistență psihologică avizate de Comitetul director al C.P.R." (f. d.), nu a fost actualizată de câțiva ani (ultimul instrument din listă a fost avizat în anul 2015). Din acest motiv, nu am putut preciza care dintre instrumentele de evaluare psihologică comercializate de firmele pe care le-am analizat sunt avizate de Comisia metodologică a *CPR*.

DIRECȚII DE CONTINUARE A CERCETĂRII

Este necesară elaborarea unui catalog al testelor psihologice comercializate în România, care să completeze *Catalogul testelor psihologice 2012-2013*, realizat de *Centrul de Resurse şi Teste Psihologice,* în care accentul să fie pus pe descrierea instrumentelor (a constructelor psihologice măsurate de teste, a populațiilor pentru care pot fi utilizate, a calităților psihometrice ale testelor), nu pe aspectele comerciale.

BIBLIOGRAFIE

Centrul de Resurse şi Teste Psihologice. (2012). *Catalogul testelor psihologice 2012-2013*. Citit în 7.02.2018 la adresa https://issuu.com/testepsi/docs/catalogul_testelor_psihologice_2012

Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea şi funcționarea Colegiului Psihologilor din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 01.07.2004. Citită în 7.02.2018 de la adresa http://www.dreptonline.ro/legislatie/legea_profesiei_psiholog.php

Metodele şi tehnicile de evaluare şi asistență psihologică avizate de Comitetul director al C.P.R. (f. d.). Citit în 14.02.2018 la adresa https://www.alegericpr.ro/index.php/metode-si-tehnici

Adresele site-urilor firmelor care comercializează teste psihologice, incluse în cercetare:
Pentru *Testcentral*: http://romania.testcentral.ro/ro/#
Pentru *Cognitrom*: http://www.cognitrom.ro/
Pentru *RTS*: http://rtscluj.ro/
Pentru *Psiho Proiect*: http://www.decas.ro/desprenoi.php

Adresele site-urilor firmelor *AMN, Psihotech* şi *RQPlus*, care nu au fost incluse în această cercetare:
Pentru *AMN*: http://www.amn.ro/
Pentru *Psihotech*: https://www.bizoo.ro/firma/psihotech
Pentru *RQPlus*: http://www.psiho.ro/index.php
Notă. Toate aceste site-uri au fost vizitate în perioada 3-8 februarie 2018.

ANEXA

Detalii despre instrumentele de evaluare psihologică incluse în tabelul 1

Denumirea completă a instrumentului	**Denumirea scurtă**	**Autorii instrumentului**	**Autorii adaptării în limba română**
1	**2**	**3**	**4**
Testcentral, Subcategoria *Teste de personalitate*			
Chestionarul Big Five Minulescu	*ABCD-M*	Mihaela Minulescu	–
Big Five Adjectives	*BFA*	Gian Vittorio Caprara, Claudio Barbaranelli, Patrizia Steca	Horia D. Pitariu, Daniella Vercellino, Dragoş Iliescu
Big Five Questionnaire	*BFQ*	Gian Vittorio Caprara, Claudio Barbaranelli, Patrizia Steca	Horia D. Pitariu, Daniella Vercellino, Dragoş Iliescu
California Psychological Inventory (Inventarul Psihologic California)	*CPI*	Harrison G. Gough	Horia Pitariu, Dragoş Iliescu, Vlad Tureanu, Cosmin Peleasa
Eysenck Personality Questionnaire	*EPQ-R*	Hans J. Eysenck, Sybil B. G. Eysenck	Horia D. Pitariu, Dragoş Iliescu, Adriana Băban
Employee Screening Questionnaire	*ESQ2*	Douglas N. Jackson	Dragoş Iliescu, Miruna Alexandrescu
Five-Factor Nonverbal Personality Questionnaire (Chestionarul Nonverbal de Personalitate în Cinci Factori)	*FFNPQ*	Sampo V. Paunonen, Douglas N. Jackson, Michael C. Ashton	Dragoş Iliescu, Mihaela Minulescu, Cătălin Nedelcea
Freiburger Persönlichkeitsinventar (Inventarul de Personalitate Freiburg)	*FPI*	Jochen Fahrenberg, Herbert Selg, Rainer Hampel	Horia D. Pitariu, Dragoş Iliescu
Hierarchical Personality Inventory for Children (Inventarul ierarhic de personalitate pentru copii)	*HiPiC*	I. Mervielde, Filip de Fruyt	Dragoş Iliescu, Roxana Dimache, Andrei-Şerban Zanfirescu
Eysenck Impulsiveness Questionnaire (Chestionarul de Impulsivitate)	*IVE*	Hans J. Eysenck, Sybil B. G. Eysenck	Horia D. Pitariu, Dragoş Iliescu, Adriana Băban
NEO Five-Factor Inventory (Inventarul NEO FFI, Revizuit)	*NEO FFI*	Paul T. Costa, Jr., Robert R. McCrae	Dragoş Iliescu, Mihaela Minulescu, Dan Ispas, Cătălin Nedelcea

(continuare)

1	2	3	4
Testcentral, Subcategoria *Teste de personalitate*			
NEO Personality Inventory, Revised (Inventarul de personalitate NEO, Revizuit)	*NEO PI-R*	Paul T. Costa, Jr., Robert R. McCrae	Dragoş Iliescu, Mihaela Minulescu, Dan Ispas, Cătălin Nedelcea
Nonverbal Personality Questionnaire (Chestionarul nonverbal de personalitate)	*NPQ*	Sampo V. Paunonen, Douglas N. Jackson, Michael C. Ashton	Dragoş Iliescu, Mihaela Minulescu, Cătălin Nedelcea
Singer-Loomis Type Deployment Inventory (Indicatorul de manifestare tipologică Singer-Loomis)	*SL-TDI*	June Singer, Mary Loomis	Dragoş Iliescu, Mihaela Minulescu, Alin Sava, Lavinia Ţânculescu, Andrei Ion
Testcentral, Subcategoria *Evaluare psihopatologică pe axa I şi II*			
Millon Adolescent Clinical Inventory (Inventarul clinic Millon pentru adolescenţi)	*MACI*	Theodore Millon, Carrie Millon, Roger Davis, Seth Grossman	Daniel David (coord.)
Millon® Clinical Multiaxial Inventory – III (Inventarul clinic multiaxial Million pentru adulţi − III)	*MCMI®-III*	Theodore Millon, Carrie Millon, Roger Davis, Seth Grossman	Daniel David (coord.)
Minnesota Multiphasic Personality Inventory®-2 (Inventarul Multifazic de Personalitate Minnesota. Ediţia a doua)	*MMPI®-2*	James N. Butcher, John R. Graham, Yossef S. Ben-Porath, Auke Tellegen, W. Grant Dahlstrom, Beverly Kaemmer	Cornelia-Eugenia Munteanu, Raluca Livinţi, Dragoş Iliescu
Millon Pre-Adolescent Clinical Inventory (Inventarul clinic Millon pentru preadolescenţi)	*MPACI*	Theodore Millon, Carrie Millon, Robert Tringone, Seth Grossman	Daniel David (coord.)
Testcentral, Subcategoria *Evaluare psihopatologică pe axa I şi II*			
Positive and Negative Syndrome Scale (Scala de sindrom pozitiv şi negativ)	*PANSS*	Stanley R. Kay, Lewis A. Opler, Abraham Fiszbein, Paul M. Ramirez, Mark Opler, Leonard White	Simona Ştefan, Daniel David, Doina Cosman (coordonatori)
Testcentral, Subcategoria *Inteligenţă emoţională*			
Emotional Quotient Inventory	*EQ-I*	Reuven Bar-On	Dragoş Iliescu, Raluca Livinţi
Mayer-Salovey-Caruso Emotional Intelligence Test	*MSCEIT*	John D. Mayer, Peter Salovey, David R. Caruso	Dragoş Iliescu, Raluca Livinţi

(continuare)

1	2	3	4
Testcentral, Subcategoria *Evaluarea comportamentului*			
Adaptive Behavior Assessment System II (Sistemul de evaluare a comportamentului adaptativ)	*ABAS II*	Patti Harisson, Thomas Oakland	Dragoş Iliescu, Daniela Vercellino
Behavior Assessment System for Children – 2 (Sistemul de evaluare a comportamentului copiilor)	*BASC-2*	Cecil R. Reynolds, Randy W. Kamphaus	Nicolae Mitrofan, Andrei Ion, Dragoş Iliescu
Testcentral, Subcategoria *Evaluarea nivelului de dezvoltare*			
Denver Developmental Screening Test (Sistemul de evaluare a comportamentului copiilor)	*DDST II*	William K. Frankenburg	Dragoş Iliescu, Nicolae Mitrofan
Testcentral, Subcategoria *Anxietate şi agresivitate*			
Multidimensional Anxiety Scale for Children (Scala multidimensională de anxietate pentru copii)	*MASC*	John March, M.D.	Cristian Sîrbu
State-Trait Anxiety Inventory Form for Children	*STAI – C*	Charles D. Spielberger	Horia D. Pitariu, Cosmin Peleasa
State-Trait Anxiety Inventory Y Form	*STAI – Y*	Charles D. Spielberger	Horia D. Pitariu, Cosmin Peleasa
State-Trait Anger Expression Inventory, 2nd Edition	*STAXI-2*	Charles D. Spielberger	Horia D. Pitariu, Dragoş Iliescu
Testcentral, Subcategoria Depresie			
Child Depression Inventory (Inventarul de depresie pentru copii)	*CDI*	Maria Kovacs	Cristian Sîrbu, Daniela Iliescu
Hamilton Depression Inventory (Inventarul de depresie Hamilton)	*HDI*	William M. Reynolds, Kenneth A. Kobak	Daniel David (coord.)
Testcentral, Subcategoria *Neuropsihologie şi aptitudini cognitive*			
Bateria memoriei de lucru	*BML*	Aurel Clinciu	–
Benton Visual Retention Test	*BVRT*	Arthur L. Benton, Abigail Benton Sivan	Raluca Livinţi, Dragoş Iliescu, Karina Mindu
General Ability Measure for Adults	*GAMA*	Jack A. Naglieri, Achilles N. Bardos	Dragoş Iliescu, Raluca Livinţi
Intelligenz-Struktur-Test 2000 R (IST 2000 R: Testul structurii inteligenţei)	*IST*	André Beauducel, Detlev Liepmann, Burkhard Brocke, Rudolf Amthauer	Dragoş Iliescu, Anda Miron
Kohs Block-Design Test Testul Kohs al cuburilor	*KOHS*	Samuel Calmin Kohs	Dragoş Iliescu, Horia Pitariu
Multidimensional Aptitude Battery II (Bateria Multidimensională de Aptitudini, versiunea II)	*MAB-II*	Douglas N. Jackson	Dragoş Iliescu, Florin Glinţă
Mini-Mental State Examination, Second Edition (Evaluare minimală a statusului cognitiv. Ediţia a doua)	*MMSE-2*	Marshal F. Folstein, Susan E. Folstein	Cornelia-Eugenia Munteanu, Dragoş Iliescu, Raluca Livinţi

(continuare)

1	2	3	4
Snijders-Oomen Nonverbaler Intelligenztest (Testul de inteligență nonverbal Snijders-Oomen)	*SON-R 2 1/2 ani – 7 ani*	Peter J. Tellegen, Jacob A. Laros, Nan Snijders-Oomens, Jan Snijders	Dragoş Iliescu
Wisconsin Card Sorting Test (Testul Wisconsin de Sortare a Cardurilor)	*WCST*	Gordon J. Chelune, Robert K. Heaton, Gary G. Kay, Glenn Curtiss, Jack L. Talley	Eugen Avram, Alexandru Vlad Ciurea, Dragoş Iliescu, Alexandru Taşcu
Testcentral, Subcategoria *Aptitudini şi abilităţi*			
Barron-Welsh Art Scale	*BWAS*	Frank Barron, George S. Welsch, Harrison B. Gough, Pamela Bradley	Raluca Livinţi, Dragoş Iliescu
Poppleton-Allen Sales Aptitude Test (Testul de aptitudini de vânzare Poppleton-Allen)	*PASAT 2000*	Steve Poppleton, Peter Jones	Daniela Vercellino, Dragoş Iliescu, Lavinia Ţânculescu
AZUBI-TH Arbeitsprobe zur berufsbezogenen Intelligenz fur handwerkliche und technische Tatigkeiten (Proba de lucru pentru inteligența vocațională: ocupații tehnice şi meserii)	*PLIV-TH*	Yvonne Görlich, Heinz Schuler	Andreea Corbu, Dragoş Iliescu
Testcentral, Subcategoria *Motivația*			
Achievement Motivation Inventory	*AMI*	Heinz Schuler, George Thornton, Andreas Frintrup	Liana Miclăuş, Dragoş Iliescu
Test di Orientamento Motivazionale (Testul de orientare motivațională)	*TOM*	Laura Borgogni, Laura Petita, Claudio Barbaranelli	Horia Pitariu, Daniela Vercellino, Dragoş Iliescu
Testcentral, Subcategoria *Autism şi ADHD*			
Autism Diagnostic Interview, Revised (Interviul de diagnosticare a autismului, revizuit)	*ADI-R*	Michael Rutter, Ann LeCouteur, Catherine Lord	Nicolae Mitrofan, Andrei Ion, Dragoş Iliescu
Autism Disorder Observation Schedule (Programul de Observație pentru Diagnosticul Autismului)	*ADOS*	Catherine Lord, Michael Rutter, Pamela DiLavore, Susan Risi	Daniel David (coord.)
Autism Spectrum Rating Scales	*ASRS*	Sam Goldstein, Naglieri Jack	Nicoleta Burlacu, Camelia Ionescu, Dragoş Iliescu
Scalele de evaluare Conners, a treia ediție	*Conners 3*	C. Keith Conners	Daniela Iliescu
Testcentral, Subcategoria Autism şi ADHD			
Psychoeducational Profile – Third Edition (Profilul psihoeducațional: Evaluarea individualizată psiho-educațională TEACCH a copiilor cu tulburări din spectrul autist)	*PEP-3*	Eric Schopler, Margaret D. Lansing, Robert J. Reichler, Lee M. Marcus	Nicoleta Burlacu, Camelia Ionescu, Ana Irina Ionescu, Andrea Moldovan Grunfeld

(*continuare*)

1	2	3	4
Social Communication Questionnaire (Chestionarul comunicării sociale)	*SCQ*	Michael Rutter, Catherine Lord	Dragoş Iliescu, Daniel David
Testcentral, Subcategoria *Consiliere şi terapie în terapia copilului, a cuplului şi a familiei*			
Dyadic Adjustment Scale (Scala de adaptare în cuplu, Scala de adaptare diadică)	*DAS*	Graham B. Spanier	Dragoş Iliescu, Ligiana Petre
Desenul familiei	–	Colette Jourdan-Ionescu, Joan Lachance	–
Desenul persoanei	–	Ada Abraham	–
Evaluarea Funcționării Eului	*EFE*	Leopold Bellak	–
Quality of Life Inventory (Inventarul calității vieții)	*QOLI*	Michael B. Frisch	Raluca Livinți
Metoda proiectivă a diagnozei prin joc	*Scenotest*	Claudia Ermert	Ioana Măciucă, Dragoş Iliescu
The Senior Apperception Technique (Tehnica aperceptivă destinată persoanelor vârstnice)	*TAB (SAT)*	Leopold Bellak, Sonya S. Bellak	–
Testul Apercepției pentru Copii	*TAC*	Leopold Bellak, Henry Murray	–
Thematic Apperception Test (Testul Apercepției Tematice)	*TAT*	Henry Murray, Christiana Drummond Morgan	–
Testul arborelui	–	Karl Koch	–
Testul Rorschach		Herman Rorschach (descris de Ewald Bohm)	
Testcentral, Subcategoria *Leadership şi dezvoltare*			
Leadership Opinion Questionnaire (Chestionarul opiniilor asupra leadershipului)	*LOQ*	Edwin Fleishman	Raluca Livinți, Dragoş Iliescu, Filaret Sîntion, Camelia Ionescu
Multifactor Leadership Questionnaire	*MLQ*	Bruce J. Avolio, Bernard M. Bass	Dragoş Iliescu, Felicia Beldean, Filaret Sîntion
Supervisory Behavior Description Questionnaire (Chestionarul descriptiv al comportamentului de supervizare)	*SBDQ*	Edwin Fleishman	Raluca Livinți, Dragoş Iliescu, Filaret Sîntion, Camelia Ionescu
Testcentral, Subcategoria *Stres*			
A Shortened Stress Evaluation Tool	*ASSET*	Cary Cooper, Susan Cartwright	Horia Pitariu, Vlad Tureanu, Cosmin Peleasa
Job Stress Survey	*JSS*	Charles D. Spielberger, Peter R. Vagg	Horia Pitariu, Dragoş Iliescu, Raluca Livinți, Mihai Hangan
Survey of Work Styles	*SWS*	Douglas N. Jackson, Anna Mavrogiannis Gray	Dragoş Iliescu, Lavinia Țânculescu

(continuare)

1	2	3	4
Testcentral, Subcategoria *Psihologia transporturilor*			
Dula Dangerous Driving Index (Indicatorul Dula privind şofatul periculos)	*DDDI*	Chris S. Dula	Dragoş Iliescu, Camelia Ionescu
Testcentral, Subcategoria *Consiliere şcolară*			
Gata pentru şcoală. Bateria de evaluare a copilului preşcolar	–	Aurel Clinciu	–
Das Kieler Einschulungs- verfahren (Evaluare pentru înscrierea la şcoală)	*KEV*	Sigrun Fröse, Ruth Mölders, Wiebke Wallrodt	Raluca Sassu
Learning Styles Inventory	*LSI*	Thomas Oakland, Joseph Glutting, Connie Horton	Dragoş Iliescu, Margareta Dincă
Testcentral, Subcategoria *Consiliere şcolară*			
Test dévaluation dynamique de l'éducabilité (Test de evaluare dinamică a potenţialului de învăţare)	*TEDE6*	Daniel Pasquier	Raluca Livinţi, Dragoş Iliescu
Testcentral, Subcategoria *Orientare vocaţională*			
Jackson Vocational Interest Survey	*JVIS*	Douglas N. Jackson	Dragoş Iliescu, Raluca Livinţi
SDS-Holland / Holland Self-Directed Search	*SDS*	John L. Holland, Barbara Fritzsche, Amy B. Powel	Horia Pitariu, Dragoş Iliescu, Daniela Vercellino
*Testcentra*l, Subcategoria *Creativitate*			
Torrance Tests of Creative Thinking (Testele Torrance de gândire creativă)	*TTCT*	Paul E. Torrance.	Dragoş Iliescu, Margareta Dincă, Ioana Panc
Testcentral, Subcategoria *Psihologie pentru apărare, ordine publică şi siguranţă naţională*			
Hare Psychopathy Checklist-Revised, 2nd Edition (Scala de psihopatie Hare – Revizuită. Ediţia a doua)	*PCL-R*	Robert Hare	Ioan Tia, Daniela Iliescu
Cognitrom, Subcategoria *Sănătate mintală*			
Adolescent Psychopathology Scale – Short Form (Scala de evaluare a tulburărilor din adolescenţă – forma scurtă)	*APS-SF*	William M. Reynolds	Anca Bălaj, Monica Albu
Adolescent Symptom Inventory-4 (Chestionarul de evaluare a simptomelor adolescentului-4)	*ASI-4*	Kenneth D. Gadow, Joyce Sprafkin	Carmen David, Mircea Miclea, Anca Bălaj, Monica Albu
Clinical Assessment Scales for the Elderly – Short Form (Scale de evaluare clinică pentru persoanele în vârstă)	*CASE-SF*	Cecil R. Reynolds, Erin D. Bigler	Amalia Ciuca, Roxana Costache, Monica Albu
Child Symptom Inventory-4 (Chestionarul de evaluare a simptomelor copilului-4)	*CSI-4*	Kenneth D. Gadow, Joyce Sprafkin	Anca Bălaj, Mircea Miclea, Monica Albu

(*continuare*)

1	2	3	4
Depression Anxiety Stress Scales (Scalele de depresie, anxietate şi stres)	*DASS*	S.H. Lovibond, P.F. Lovibond	Adela Perţe, Monica Albu
Cognitrom, Subcategoria *Sănătate mintală*			
Early Childhood Inventory −4 (Chestionarul de evaluare a copiilor – 4)	*ECI-4*	Kenneth D. Gadow, Joyce Sprafkin	Anca Bălaj, Monica Albu, Mihaela Porumb
Eating Disorder Inventory-3 (Inventarul tulburărilor de comportament alimentar – 3)	*EDI-3*	David M. Garner	Ştefania Miclea, Oltea-Daniela Joja, Monica Albu
Endler Multidimensional Anxiety Scales (Scalele Endler de evaluare multidimensională a anxietăţii)	*EMAS*	Norman S. Endler, Jean M. Edwards, Romeo Vitelli	Ştefania Miclea, Amalia Ciuca, Monica Albu
EMAS Social Anxiey Scales (Scalele EMAS de evaluare a anxietăţii sociale)	*EMAS-SAS*	Norman S. Endler, Gordon L. Flett	Ştefania Miclea, Amalia Ciuca, Monica Albu
OMNI-IV Personality Disorder Inventory (Inventarul tulburărilor de personalitate OMNI-IV)	*OMNI-IV*	Armand W. Loranger	Amalia Ciuca, Roxana Costache, Monica Albu
Psychiatric Diagnostic Screening Questionnaire (Chestionarul de screening şi diagnostic psihiatric)	*PDSQ*	Mark Zimmerman	Amalia Ciuca, Monica Albu
Cognitrom, Subcategoria *Evaluare neuropsihologică*			
Bateria NEPSY	*NEPSY*	Marit Korkman, Ursula Kirk, Sally Kemp	Această informaţie nu figurează pe site-ul firmei
Cognitrom, Subcategoria *Strategii de coping*			
Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (Chestionarul de reglare emoţional-cognitivă)	*CERQ*	Nadia Garnefski, Vivian Kraaij, Philip Spinhoven	Adela Perţe, Ioana Ţincaş, Amalia Ciuca, Ozana Budău, Ştefania Miclea
Strategic Approach to Coping Scale (Scala de abordare strategică a coping-ului)	*SACS*	Stevan E.Hobfoll, Carla L. Dunahoo, Jeannine Monnier, Michael R. Hulsizer, Robert Johnson	Ozana Budău, Monica Albu
Cognitrom, Subcategoria *Strategii de învăţare*			
School Motivation and Learning Strategies Inventory (Chestionarul de evaluare a strategiilor de învăţare şi a motivaţiei şcolare)	*SMALSI*	Kathy Chatham Stroud, Cecil R. Reynolds	Mihaela Porumb, Dan Porumb, Anca Bălaj, Monica Albu
RTS, Categoria *Teste cognitive*			
Advanced Progressive Matrices (Matrici Progresive Raven Avansate)	*APM*	J. Raven, J.C. Raven, J.H. Court	Anca Dobrean (coord.)
Colored Progressive Matrices (Matrici Progresive Raven Color)	*CPM*	J. Raven, J.C. Raven, J.H. Court	Anca Dobrean (coord.)
d2 Test of Attention (Testul de atenţie d2)	*d2*	Rolf Brickenkamp	Anca Dobrean (coord.)

(*continuare*)

1	2	3	4
Standard Progressive Matrices (Matrici Progresive Raven Standard)	*SPM*	J. Raven, J. C. Raven, J.H. Court	Anca Dobrean (coord.)
Wechsler Intelligence Scale for Children – Fourth Edition (Scala de Inteligență Wechsler pentru Copii – ediția a IV-a)	*WISC-IV*	David Wechsler	Anca Dobrean (coord.)
RTS, Categoria *Teste clinice*			
The Achenbach System of Empirically Based Assessment (Sistemul Achenbach al Evaluării Bazate Empiric)	*ASEBA*	Thomas M. Achenbach, Leslie Rescorla	Anca Dobrean (coord.)
Beck Depression Inventory – Second Edition (Inventarul de depresie Beck, ediția a doua)	*BDI-II*	Aaron T. Beck, Robert A. Steer, Gregory K. Brown	Daniel David, Anca Dobrean
Psiho Proiect			
Inventarul de Personalitate DECAS	DECAS	Florin Alin Sava (coord.)	–
Psiho Proiect			
EVIQ-S	–	Florin Alin Sava, Ticu Constantin, Laurențiu Maricuțoiu, EVIQ Team	–
Flanker AC	–	Florin Alin Sava, Laura Pătruț (coordonatori)	–
Flanker AD	–	Florin Alin Sava, Laura Pătruț (coordonatori)	–
PON	–	Florin Alin Sava, Laura Pătru (coordonatori)	–